

- Fotografier vil i fremtiden være omfattet af aftalelicensen og ikke som i dag efter fotografilovens § 9 af en tvangslicens.

Forslaget til stk. 1 er baseret på Ophavsretsudvalgets betænkning nr. 1197/1990. Udvalget har foreslået, at der i bestemmelsen om radiofoniernes erhvervelse af udsendelsesrettigheder henvises til de nye fælles bestemmelser om aftalelicens, jf. lovforslagets §§ 50 og 51.

Udvalget har endvidere foreslået at erstatte udtrykket »sceneværker« med »dramatiske værker«, således at også radiospil falder uden for bestemmelsen.

Et flertal i udvalget foreslår herudover at undtage filmværker fra bestemmelsen. Forslaget begrundes med, at den gældende bestemmelse i praksis aldrig har været anvendt på filmværker, navnlig spillefilm, og at rettigheder til filmværker normalt forhandles individuelt på grund af rettighedshavernes betydelige økonomiske interesser i at kunne gennemføre et nærmere planlagt udnyttelsesforløb i form af bl.a. biografrevisning, tv-udsendelse og videogramdistribution.

Et flertal i udvalget har endelig i betænkning nr. 1063/1986 foreslået at ophæve den gældende tvangslicensbestemmelse i fotografilovens § 9, således at ophavsmænd til fotografier omfattes af den almindelige aftalelicensbestemmelse for radio og fjernsyn i ophavsretsloven. Et mindretal har taget afstand fra dette forslag og peger bl.a. på risikoen for, at radiofonier i en situation uden en aftale er udelukkede fra at bruge fotografier i tv.

Sammenslutningen af Scenografer, Instruktører og Filmarbejdere har under høringen støttet forslaget om, at filmværker undtages fra aftalelicensen. Forslaget om at visning af fotografier i tv bliver omfattet af ophavsretslovens generelle aftalelicensordning for radiofonier har fået støtte fra Danske Billedautorer og Samrådet for Ophavsret. Danmarks Radio finder, at der fortsat bør gælde en tvangslicens for radiofoniernes erhvervelse af udsendelsesrettigheder til fotografier. Det anføres bl.a., at der må næres en frygt for, at en aftalelicensordning for fotografier ikke vil kunne bringes til at fungere, idet det vil være umuligt at finde en organisation, som kan siges at repræsentere en væsentlig del af rettighedshaverne på området.

Kulturministeriet kan tilslutte sig Ophavsretsudvalgets forslag om, at aftalelicensen for radiofoniernes erhvervelse af udsendelsesrettigheder i almindelighed underlægges samme betingelser som lovens andre aftalelicensbestemmelser. Det foreslås derfor at ændre bestemmelsen, således at der henvises til fællesreglen om aftalelicens i lovforslagets § 50.

Forslaget har under de nordiske drøftelser fået tilslutning fra de andre nordiske lande.

Ministeriet kan tillige tiltræde udvalgsflertallets forslag om at undtage filmværker fra aftalelicensbestemmelsen. En undtagelse for filmværker er i øvrigt også nødvendig som følge af art. 3, stk. 3, i satellit- og kabeldirektivet. Filmværker er allerede i dag undtaget fra aftalelicensbestemmelsen i Finland, Island og Sverige. Det forventes, at en tilsvarende ordning vil blive gennemført i Norge.

Ministeriet kan endelig tilslutte sig forslaget fra Ophavsretsudvalgets flertal om, at fotografier skal være omfattet af aftalelicensen, ikke af en tvangslicens. Dette må efter ministeriets opfattelse anses for rimeligt under hensyn til udviklingen på organisationsområdet samt i øvrigt en naturlig konsekvens af den foreslåede generelle inkorporering af fotografiibeskyttelsen i ophavsretsloven. Via henvisningen i lovforslagets § 70, stk. 3, vil også fotografiske billeder blive omfattet af denne ændring.

Ministeriet finder derimod ikke, at udtrykket »sceneværker«, som foreslået af Ophavsretsudvalget bør erstattes med »dramatiske værker«. For så vidt angår radiospil må det antages, at denne værkstype allerede efter gældende ret er omfattet af udtrykket »sceneværker«.

Hvad angår udtrykket »i radio eller fjernsyn udsende« svarer dette til udtrykket »udsendes i radio eller fjernsyn«, i lovforslagets § 2, stk. 3. Der henvises til bemærkningerne til denne bestemmelse.

Det bemærkes, at aftalelicensen i lovforslagets § 30, stk. 1, kun finder anvendelse i det omfang ikke andre bestemmelser i kap. 2 giver mulighed for en fri adgang til brug af værker i radio og tv. Det gælder fx lovforslagets § 25 om reportage af dagsbegivenheder.

Til stk. 2

Forslaget til stk. 2, hvorefter ophavsmanden over for radio- eller fjernsynsforetagendet kan nedlægge forbud mod værkets udsendelse i henhold til stk. 1, svarer til den gældende lovs § 22, stk. 1, 2. pkt. Forslaget opfylder endvidere de krav, som stilles i art. 3, stk. 2, i satellit- og kabeldirektivet.

Ophavsretsudvalget har i betænkning nr. 1197/1990 foreslået at supplere den gældende bestemmelse med en såkaldt karenperiode på 6 måneder. Forslaget går ud på, at et forbud ikke skal være bindende for radio- eller fjernsynsforetagendet, før 6 måneder er gået, efter at forbudet kom frem. Udvalget begrundes forslaget med, at en enkelt rettighedshaver efter gældende ret kan bremse en stor og kostbar produktion ved umiddelbart inden den planlagte udsendelse at nedlægge et forbud med øje-